

UDVIK LING PLAN

Vrøgum

Vi
i NATUREN

Naturen er vores styrke og kilde til store oplevelser. Gå selv på opdagelse i naturen, pas på den og del den med andre. Sammen fortæller vi verden om vores natur - #viinaturen
www.viinaturen.dk

Forord

I Vrøgum kan vi ikke vente på lige tal, der passer til en smuk overskrift i en udviklingsplan. Vrøgum er et lille bysamfund midt i den vestjyske Vrøgum Plantage. Vi kunne gå i stå, men vi vil hellere være aktive!

Om bare to til tre år vil der være sket ting i Vrøgum. Vi er stadig en dejlig lille landsby, smukt placeret som indgang til den vestjyske klitplantage, få kilometer fra Vesterhavet. Men vi er blevet en by, der tager endnu mere vare om vores borgere og en by, der tiltrækker turister, der dels ønsker at nyde den smukke vestjyske natur, dels ønsker at deltage i byens mange og alsidige aktiviteter, der favner bredt; fra spis-sammen-aften og kunstudstillinger i Kulturhuset i Naturen, til store events som Vrøgumløbet og Vrøgum Traktortræk.

Indholdsfortegnelse

Udviklingsplan Vrøgum 2019-2023	4
Vision	4
Projekter	5
Fra kunst til traktortræk i kulturhuset i Naturen	6
Bier og byforskønnelse	8
Skovfitness i Ballonparken	10
Luft, ild og vand - Shelters i Vrøgum Plantage	12
Vrøgum Traktortræk	14
Miljøvenlige stier mellem Vrøgum og Oksbøl	16
Vrøgum-spis-sammen	18
Vrøgum løbet	20
Vrøgum på vej mod 2023	22

Udviklingsplan Vrøgum 2019-2023

Vrøgum ligger midt i den vestjyske natur og alle aktiviteter i udviklingsplanen lever op til ideen bag Varde Kommunes vision "Vi i naturen".

Gennem otte projekter vil vi skabe et trygt og vedkommende samfund til glæde for nuværende og kommende beboere. Der er aktiviteter for børn, unge og voksne i alle aldre. Der er også aktiviteter, som henvender sig til de tusinder af danske og udenlandske turister, der året rundt gæster området. Kortet viser indsatsområderne.

Vision

Visionen bygger på ideer, som er født af byens borgere på en række fællesmøder i løbet af perioden startet i efteråret 2017 og afsluttet med udgangen af 2018. Vrøgum-borgerne har fået inspiration fra Erhvervsakademi Lillebælt, som i 2018 havde Vrøgum som et case-study på Multimediale-design-uddannelsen, og kom med et ungt blik udefra på byens kvaliteter.

Allerede i 2018 gik de første initiativgrupper så småt i gang med det konkrete arbejde, og i 2019 vil det første "pilot-traktortræk" løbe af stablen.

Det blå område markerer området for Byforskningszonen, mens tallene henviser til et projekt.

Projekter

I den følgende del af udviklingsplanen beskrives de otte projekter i hvert sit afsnit, der tilsammen danner udviklingsplanen Vrøgum 2019-2023.

1. Kulturhuset i Naturen

2. Vrøgum Søpark

3. Skovfitness i Ballonparken

4. Shelters ved Barnsø

5. Traktortræk

6. Miljørigtig sti mellem Vrøgum og Oksbøl

7. Vrøgum-spis-sammen

8. Start og mål for Vrøgumløbet

Fra kunst til traktortræk i kulturhuset i Naturen

Baggrund: Igennem 1900-tallet var Vrøgum kendetegnet ved sine stærke fællesskaber: Både de økonomiske som Brugsforening og Andelsmejeri; de praktiske som vandværk og frysehus og de sociale som gymnastikforening, boldklub, skytteforening og borgerforening. Fællesskaberne bandt landsbyen sammen, og man mødtes naturligt enten på Vrøgum Hotel eller på Vrøgum Skole til gymnastik, møder og sociale sammenkomster. For ikke at tale om de daglige, tilfældige møder hos Slagteren, Købmanden, på Ismejeriet, i Brødudsalget eller i Brugsen (senere Spar).

Men efterhånden som først de små butikker, så skolen, hotellet og til sidst købmandsbutikken lukkede, blev de naturlige mødesteder færre. Og i dag er de sociale sammenkomster koncentreret om den nu nedlagte skole. Her holdes stadig juletræsfest, fastelavnsfest, oktoberfest, bankospil og fællesspisninger. Og her er denne udviklingsplan udviklet af byens borgere. Men man vil gerne kunne mødes endnu mere.

Idegrundlag: Vi ønsker at skabe et levende kulturhus, der kan bruges af alle byens borgere med alle deres forskellige interesser og ønsker. For i Vrøgum bor stadig mange mennesker med vidt forskellige interesser. Derfor vil vi skabe Danmarks mest mangfoldige Kulturhus, der både skal kunne bruges af borgerne i fællesskab og til private arrangementer. I virkeligheden skal Kulturhuset rumme alle de aktiviteter, man tidligere mødtes om i Hotellet, i Skolen og hos Købmanden (i hvert fald for den daglige nyhedsudveksling).

Indhold: Den gamle skole skal bygges om, sættes i stand og gøres funktionel og bæredygtig. Det betyder blandt andet, at huset skal energirenoveres, at der skal etableres et funktionelt køkken og at der formodentlig skal fjernes en bygning eller to, så der ikke er flere kvadratmeter at varme op, end der er brug for.

Et velfungerende kulturhus kan facilitere et mere varieret tilbud af aktiviteter og dermed imødekomme indbyggernes skiftende ønsker og behov.

Kulturhuset i Naturen skal:

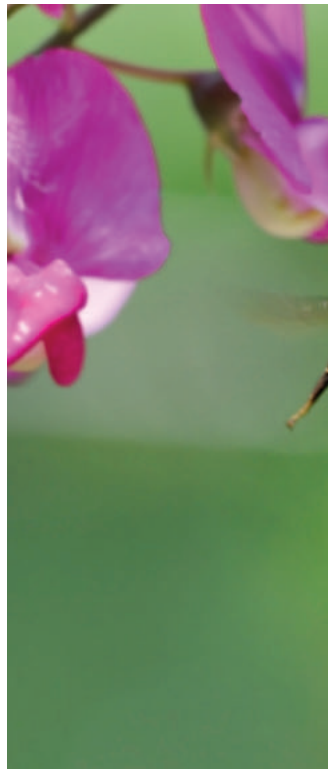
- Være ramme for områdets foreninger
fx Borgerforening, Orienteringsklubben Vest, Oksbøl Kunstforening.
- Være et savnet forsamlingshus i Blaavandshukområdet, både for lokale og private aktiviteter.
- Skabe nye overnatningsmuligheder i et område, hvor der er efterspørgsel på B&B.
- Være samlingspunkt for fælles arrangementer for såvel børn som voksne.
- Danne ramme om jule- og fastelavsarrangement, bankospil, oktoberfest og andet.
- Danne ramme om foredrag og koncerter.
- Være samlingsstedet for "Vrøgum-spis-sammen"
- Huse skiftende udstillinger med kunst, natur, lokale fødevarer o.lign.
- Være byens aktivitetscenter: Der skal indrettes hobbylokaler, som kan bruges til et utal af fritidsaktiviteter.
- Skal ligeledes kunne huse mindre lokale fritidsforeninger.
- Skal kunne lejes af byens borgere til private arrangementer som f.eks. konfirmation og fødselsdage.

Skolegården og sportspladsen skal danne ramme for:

- Udendørs teater.
- Friluftsbioграф.
- Udendørs koncerter.
- Vrøgum-spis-sammen i sommerhalvåret.
- Byens årlige traktortræk.
- Kæledyrsskue.
- Madmarked og meget mere

Samarbejdspartnere: Varde kommune, Kulturhusene i Danmark, byens lokale håndværkere.

Bier og byforskønnelse

Idegrundlag: At skabe en spændende og tiltrækkende by, som er rar at bo i og som virker tillokkende på gæster, der besøger eller kører gennem byen og skabe en følelse af: "Her kunne vi godt tænke os at bo".

Område 1: Hele byen og området ved et forsinkelsesbassin i den nordlige del af Vrøgum, som anlægges i starten af 2019. Her anlægges en rekreativ sti rundt om den nye sø og der placeres bænke, så både byens borgere og gæster kan nyde freden i den nye søpark. Ved byens indfaldsveje opsættes Velkomst-pyloner, der også fortæller om arrangementer. De bliver designet så de passer til Vrøgums image som "Byen ved Skoven".

Ideen er bl.a. at få og passe insekthoteller og bistader ved Vrøgum Søpark, så de nye, smukke planter gør nytte for mere end øjet.

Område 2: At man sammen med Naturstyrelsen laver en synlig Skovportal til Ballonparken og arbejder på at trække skoven ind i byen.

Byforskønnelsen:

- Samler byens borgere et par gange om året til fælles rengøring af fortove og rabatter og andet.
- Er juleudsmykning af byen.
- Er flagalle ved Vrøgumløb, den årlige byfest og andre aktiviteter i byen.
- At man i dialog med "Din Forsyning" løbende vedligeholder området ved forsinkelsesbassinet, så det er en god oplevelse at besøge Vrøgum Søpark.
- At formidle stedets historie til sommerhusgæster og potentielle tilflyttere gennem tre formidlingsbænke – en ved den gamle købmand, en i Ballonparken om navnets oprindelse samt en ved det nye skønne område ved forsinkelsesbassin om de arkæologiske fund.
- At lave en skovportal til Ballonparken fra Baunhøjvej.
- Bruge byportaler til at gøre opmærksom på arrangementer i byen.

Samarbejdspartnere: Din Forsyning, Naturstyrelsen Blaavandshuk, Vardemuseerne og Lokalhistorisk Arkiv

Skovfitness i Ballonparken

Idegrundlag: Et fitness område i Ballonparken, der ligger i udkanten af Vrøgum Plantage, vil gøre den endnu mere attraktiv. Skovfitness skal være et fælles oplevelsessted for hele familien, hvor vi dyrker motion i naturen.

Område: Placering i Ballonparken på området syd for skovvejen.

Fitness-området skal:

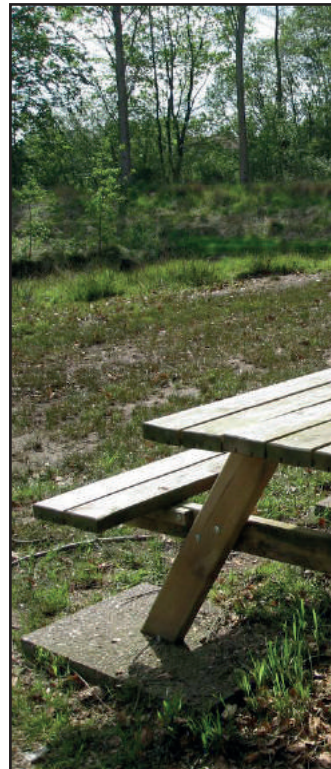
- Bygges i træ, så det passer ind i Vrøgum Plantage og den eksisterende arkitektur med bålhytte og naturlegeplads.
- Redskaber bygges op på en flisbund.
- Forskellige løberuter (interval, korte og lange ruter) ud fra fitnessredskaberne.
- Åben og synlig for alle besøgende i parken.
- Målgruppe: Foruden lokale borgere også lokale klubber og foreninger som Løbeklubben i Oksbøl, Orienteringsklubben i Vrøgum, Vrøgumløbet, Blåvandshuk Skole samt områdets mange turister.
- Informationstavle der forklarer anvendelsesmuligheder.

15-20 redskaber (evt. flere af samme slags).

Samarbejdspartnere: Naturstyrelsen Blåvandshuk, lokale savværker.

Luft, ild og vand - Shelters i Vrøgum Plantage.

Idegrundlag: At tiltrække vandrende og ridende turister og give dem mulighed for at få del i det natrige område og den nattemørke stjernehimmel, som Vrøgum - byen ved skoven, byder på.

Område: To til tre shelters med bålsted, naturtoilet og hestefold til ridende gæster, beliggende ved Barnsø, hvor der er naturskønne skovveje i grus med adgang både fra Vrøgum og Oksbøl.

Shelterområdet skal:

- Bygges i træ, så det passer i naturen.
- Være en lille perle, der åbner for et utal af naturoplevelser morgen, middag, aften og nat.
- Være et samlingssted for naturelskere, heste- og hundeejere.
- Være et udgangspunkt for oplevelser i hele plantagen.
- Skal åbne for samspil mellem mennesker, natur og dyr – såvel de vilde som de tæmmede.
- Give mulighed for at bade i søen.

Samarbejdspartnere: Naturstyrelsen Blåvandshuk, lokale savværker, Blaavandshuk Ridelaug og egnens andre rideklubber.

Vrøgum Traktortræk

Idegrundlag: At udvikle en ny tilbagevendende begivenhed, som vil sætte byen på landkortet, som også vil give et afkast til andre tiltag i byen.

Område: Sportspladsen bag det kommende kulturhus.

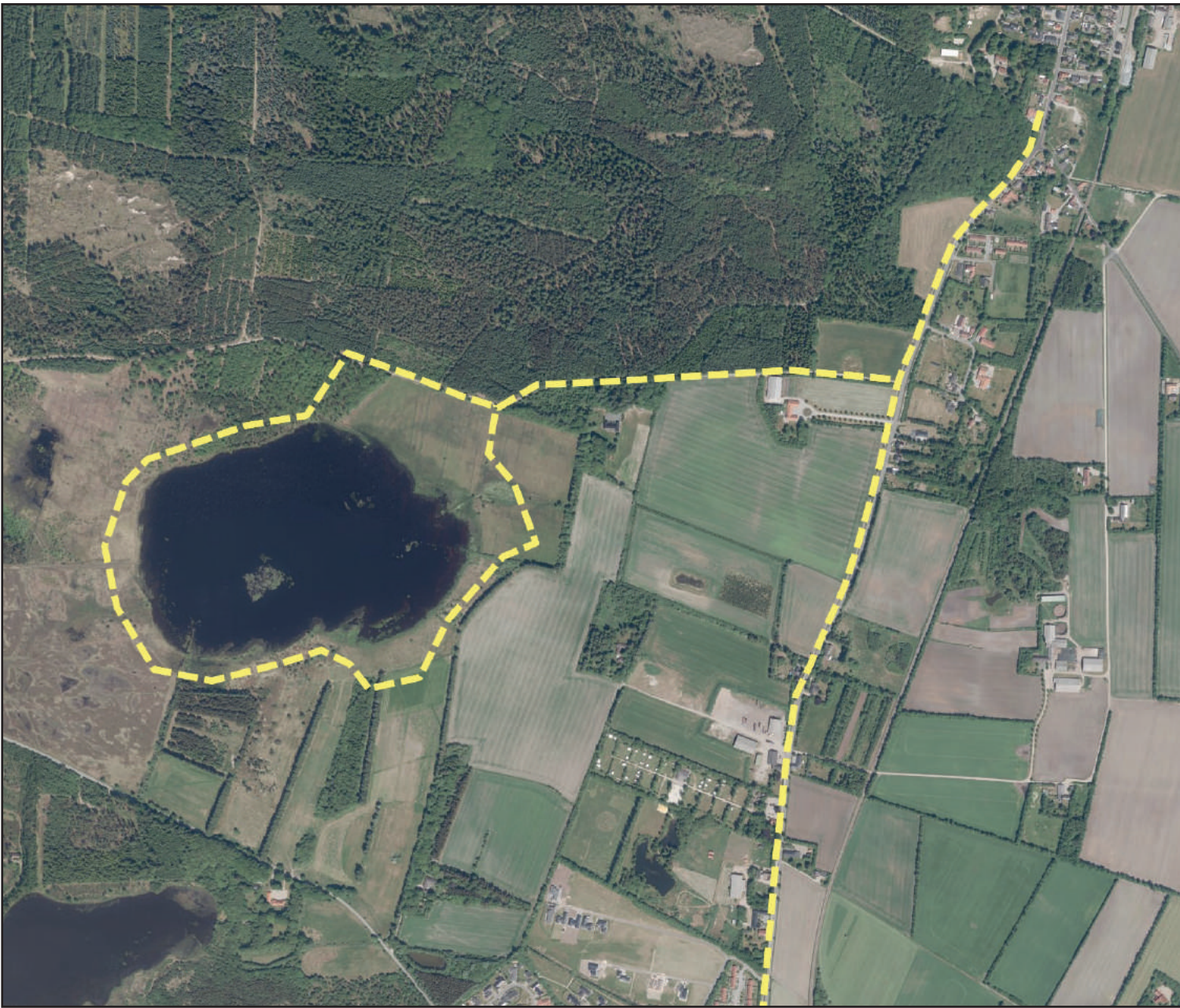
Traktortræk:

- Er en årlig tilbagevendende begivenhed.
- Samler byens borgere.
- Trækker gæster fra nabo-byerne i et stort opland.
- Trækker turister til byen.
- Er en sjov og anderledes aktivitet i naturen.
- Kan generere økonomi til byens øvrige aktiviteter i det kommende kulturhus.

Samarbejdspartnere: Varde Kommune, lokale grundejere, traktortræk-entusiaster i hele landet, nabo-landsbyerne.

Miljøvenlige stier mellem Vrøgum og Oksbøl.

Idegrundlag: At skabe en god og sikker motions- og cykelsti for borgere i "klyngebyen Oksbøl-Vrøgum" samt for cyklende og vandrede turister mellem feriestederne i området. Blandt andet vil campinggæster fra CampWest SportResort have glæde af stien, ligesom turister i det store sommerhusområde Jegum Ferieland.

Område: Opgradering af den eksisterende cykelsti fra Vrøgum til Oksbøl og en udvidelse af et sikkert stisystem rundt om den naturskønne Barnsø.

Stierne skal være sikre for og bruges af:

- skolebørnene fra Vrøgum, der cykler til skole i Oksbøl.
- dagplejere og børnehaver fra Oksbøl, der ofte bruger Ballonparken i Vrøgum.
- motionister, der løber i området, inkl. den lokale løbeklub. Det er mørkt og ret farligt at løbe i området på eksisterende veje og cykelstier.
- turister, både vandreturister (på vej til nye shelters) og cykelturister.

Stierne etableres ved at:

- Den nuværende belægning på eksisterende cykelsti udskiftes med asfalt, så den bliver sikker og tryk at benytte og nemmere kan holdes fri for ukrudt.
- Opgradere den eksisterende grusvej og sti vest for Barnsø så den er attraktiv for vandre- og cykelturister og evt. installere solcellelamper, der oplyser stien i de mørke vinter-skumringstimer.

Samarbejdspartnere: Varde Kommune og Naturstyrelsen
Blaavandshuk.

Vrøgum-spis-sammen

Idegrundlag: At mødes i kulturhuset med jævne mellemrum for at spise sammen, for at vedligeholde og udbygge sammenholdet i byen og gøre byen til et attraktivt samfund for tilflyttere.

Område: Vrøgum (kommende) kulturhus, om sommeren også i naturen, fx i Ballonparken.

Vrøgum-spis-sammen:

- Er en hyggelig og uformel måde at mødes på.
- Skaber og vedligeholder fællesskab i byen.
- Er stedet hvor nye borgere får opbygget deres netværk i byen.
- Er der, hvor alle generationer mødes og hvor børnene kan lege sammen.

Har haft test-aftener med stor tilslutning (30-70 personer), men vil for alvor fungere, når byen får et kulturhus.

Samarbejdspartnere: Lokale spisesteder og forretninger.

Vrøgum løbet

Idegrundlag:

Vrøgum Løbet er et arrangement, der involverer hele Vrøgum by og dermed øger sammenholdet, de sociale relationer og fortsat gør det attraktivt at bo i det vestligste Danmark. I 2019 har Vrøgum løbet 30 års jubilæum, men det stopper ikke med det, vi vil stadig udvikle konceptet.

Ca. 100 frivillige hjælpere er i gang for at muliggøre et arrangement af denne størrelse. Projekter af denne art er til stor fordel ikke blot for byen, men for hele kommunen, da man ved fælles indsats forsøger at holde hele området aktivt og dynamisk i tråd med Varde kommunes slogan.

Vi
i NATUREN

Område: Hele byen, Ballonparken, Vrøgum plantage.

Fremtidens Vrøgum Løb skal indeholde:

- En børnemilitærrute på ca. 3 km. med forhindringer som på de voksnes rute. Den skal ligge i tæt sammenhæng med Ballonparken, så voksne familiemedlemmer kan heppe og opmuntre de seje unger.
- En storskærm på pladsen, så tilskuere kan følge med på de voksnes Militærrute på 13 km. med de mange spændende og udfordrende forhindringer, som muddergrøft, højdeforhindringer, mørke skyttegrave med flere.
- En transportabel sauna eller svedhytte og et vildmarksbad til interesserede løbere efter løbet.

Samarbejdspartnere: Sportspark Blåvandshuk, Oksbøl kaserne, Naturstyrelsen Blåvandshuk, Pansermuseum Oksbøl.

Vrøgum på vej mod 2023

Sammenhæng, økonomi og fremdrift

De otte planer, der er beskrevet ovenfor, er nok selvstændige planer, men de hænger tæt sammen og er i virkeligheden vævet ind i hinanden. Skovfitness i Ballonparken hænger naturligt sammen med Vrøgumløbet, med de miljørigtige forbindelser til Oksbøl og med shelters ved Barnsø. Kulturhuset er tæt forbundet med traktortrækket og Spis Sammen arrangementet er tænkt i både Kulturhus og Ballonparken. Og hele byforskønnelsesprojektet berører hele byen.

Nogle af projekterne er allerede så småt i gang, mens andre er tæt på at kunne realiseres og andre igen kommer til at kræve både lang tids forberedelse og fundraising. Til nogle af projekterne har det været muligt at lave forholdsvis præcise budgetter, mens andre kan skaleres både op og ned, hvorfor der ikke er medtaget budgetter her. I forbindelse med realiseringen af de enkelte planer vil der naturligvis blive lavet detaljerede delbudgetter. Det forventes, at nogle af planerne kun kan gennemføres, hvis det lykkes at rejse midler fra nogle af de nationale fonde og måske kommunal medfinansiering, mens andre projekter vil kunne gennemføres med hjælp fra lokale fonde, sponsorer og frivillig arbejdskraft.

Tidsplan

Projekt	STARTDATO	SLUTDATO	FAKTISK STARTDATO	VARIGHED I ÅR	PROCENTDEL FULDFØRT					
						2019	2020	2021	2022	2023
Kulturhus	2019	2023	2020	4	100%	▨	■	■	■	■
Byforskyndelse	2019	2023	2019	5	100%	■	■	■	■	■
Skovfitness	2019	2022	2019	3	100%	■	■	▨	▨	▨
Shelters	2019	2022	2019	3	100%	■	■	▨	▨	▨
Traktortræk	2019	2020	2019	2	100%	■	▨	▨	▨	▨
Miljørigtig sti	2019	2023	2019	5	100%	■	■	■	■	■
Vrøgum Spis samme	2019	2023	2018	6	100%	■	■	■	■	■
Vrøgum Løbet	2019	2023	2018	6	100%	■	■	■	■	■

Kulturhuset i Naturen: 2019: afklaring af bygningernes tilstand og muligheder, planlægning, 2020: fondssøgning, støttearrangementer, 2021-22: renovering og indretning, 2023: Kulturhuset i Naturen er i brug.

A photograph of a forest path. The path is covered in fallen leaves and leads into a dense forest. The trees are a mix of evergreens and deciduous trees. The text "VI SES I VRØGUM" is overlaid in yellow. The background is slightly hazy, suggesting a misty or overcast day.

VI SES
I
VRØGUM

VARDE KOMMUNE